

Diana Anfimiadi (Gruzie)

Diana Anfimiadi (Anthimiadou) se narodila v roce 1982. Básnířka, novinářka, překladatelka a lingvistka, v současnosti je doktorandkou na lingvistickém institutu Státní univerzity v Tbilisi. Je autorkou řady akademických publikací a článků a držitelkou stipendia Ilji Čavčavadzeho pro mladé vědce; kromě toho působí i jako editorka elektronické knihovny *lib.ge*. Dosud jí vyšly čtyři sbírky poezie a jedna kniha povídek, její poezie se také objevila v několika gruzínských antologiích. Byla nominována na řadu prestižních ocenění a je držitelkou dvou nejvýznamnějších gruzínských literárních cen. Disponuje mimořádně citlivým básnickým radarem a její tvorba se vyznačuje lidskými básněmi plnými emocí a přímých sentimentů. V nejnovějších dílech autorka experimentuje s kulinářstvím v literatuře – obě umění propojila například v prozaických textech *Osobní kulinářství* nebo *Věštíme z marmelády*.

ukázky přeložili Zuzana Fuksová a Lukáš Balabán

Svazek

V mém hlasu již vyschla sladkost vřesu, v krku mě kolébá břechťan.
Odcházím, následována tvými slovy – jsi moje!
Víš, že se vždycky vrátím.
Sleduji hejno tažných ptáků na nebi.
Ten starý příběh – když odejdeš, vlast odejde s tebou,
když se vrátíš, už je pro tebe ztracená.
Dům je bez tebe prázdný.
Až odejdu, zhasím zlaté rybky.
Nechala bych je třpytit se
na stropě a na dně moře,
ať se můžeš vrátit.

Klid

Je zvláštní, jak jsem přilnula ke slovu ,klid‘.
Natáhla jsem si ho jako rukavici,
obtočila kolem sebe jako šálu.
Ustlala si na něm.
Načechrala jsem svá přání
a také zkrotila šedesátiwattovou lampu.
Obklíčila jsem svůj stan příkopem bolesti
a ke vchodu přivázala vlka děsu.
Je zvláštní, jak jsem přilnula ke slovu ,klid‘.
A přece
Spím na úzkostné bříze
s očima do široka otevřenýma.
Je zvláštní, jak jsem přilnula ke slovu ,klid‘.

Květnový med

Je tak snadné tě milovat –
jinými slovy, sevřít rty,
aby mě včely dělnice
nemohly něžně žíhat
v břiše.
Milovat tě znamená chránit tě
před mým polibkem.
Je tak snadné tě milovat –
každým pórem mé kůže;
zasadit teplou kuklu
do každého otvoru v plástvi.

Dotyk, vůně, vzpomínka, zvyk,
důvěrnost –
dát křídla tomu všemu,
dát vám právo být spolu.
Je tak snadné tě milovat –
zavřít ústa
bezpohlavních včel každé ráno
(těch panenských múz)
rosou a prachem zapečetit
otvor v mém úlu.
Milovat tě, to pro mě znamená
držet si odstup,
chránit tě přede mnou –
snadné jako zakopat poklad.
Ale med je tady bez důvodu.
A ty také.

Válka

I
Moje studna vyschla.
Kapky visí jako ovoce na stromech,
nemám žádnou domovinu.

II
Na dveřích mého nejbližšího souseda
– na tabuli
Jsem vyřešila příklad –
Třetí odmocninu rostliny
A nohy silné z běhání,
nemám žádnou domovinu.

III
Já jsem Mrtvé moře
Tady je mrtvá i sůl,
nemůže oživit ani špičku jazyka,
ani dva soutoky
Syrdarju
Amudarju –
hrud', z které máš pít.
Nemám žádnou domovinu.

IV
Neříkej mi, že mě miluješ,
Nechci to a zakrývám si uši,
zažívám rány způsobené hlasem,
nemám žádnou domovinu
a láska nemá smysl
a možná porodím v moři.

V
Moje studna vyschla.
Kapky visí jako ovoce na stromech,
nemám žádnou domovinu.

Médea

Ta, která následuje svůj uštvaný dech do cizí země
hledá důvod utéci,
protože jednoho dne
každá sýpka bude plná až ke stropu,
i vařená pšenice se znovu zavlní.

Ta, která padá
z mraku do otevřeného moře
hledá důvod utéci.

Protože ne každé moře
ani Černé moře,
tě může může utopit,
pokud zná tvé jméno.

Ta, která se svléká z vlastní kůže,
a přiděluje jí strážce,
hledá důvod utéci,
protože jednoho dne
všichni draci usnou
a všechny známky střízlivosti a pozornosti
budou přemoženy.

Ta, která sází zuby na poli –
sklidí hladomor –
důvod utéci,
protože krtonožky nahlodají
kořeny každého Goliáše
který vyrůstá ze země.

Ta, která se zamiluje do cizince
(velmi rychlá loď)
hledá důvod utéci,
protože jednoho dne
se všichni vrátí
na ten říční břeh
kde ztratila jeden sandál.

Ty, kdo hledáš sám sebe,
nepřibližuj se,
zůstaň dnes večer na poli,
mnoho let už tomu, co naše řeky
přestaly nést zlato.

Jenom ryby tam teď září
a vzdálenost mezi slovy
mě nakazí...
mě rozpálí...

a když ne pro tyto věci,
opustila bych tě,
unudila bych tě.

A tak klidně,
jako nymfa nesoucí mléko do koupele hledám důvod utéci –
zabíjení dětí.

Klytaimnéstra

Jsi můj muž,
Jsi Héraklés.
Každý večer táhneš do války
a každé ráno
se nestihneš vrátit zpět.
Tvé vyčerpané a ztrápené tělo
vykoupu v mléce a medu,
pak se k tobě posadím,
já, tvoje krásná, naříkající, věrně se starající žena.

Jsi můj muž –
jsi Perseus.
Každý večer táhneš do války
a každé ráno
se nestihneš vrátit zpět.
Tvé vyčerpané a ztrápené tělo
vykoupu v mléce a medu,
pak se k tobě posadím,
já, tvoje krásná, naříkající, věrně se starající žena.

Jsi můj muž –
jsi Théseus.
Každý večer táhneš do války
a každé ráno
se nestihneš vrátit zpět.
Tvé vyčerpané a ztrápené tělo
vykoupu v mléce a medu,
pak se k tobě posadím,
já, tvoje krásná, naříkající, věrně se starající žena.

Moje útlá ramena – tvůj omezený obzor –
jako červený koberec před tebe
pokládám svůj jazyk –
kráčeji kupředu, můj hrdino.
A poněvadž hrdinové nikdy neopouští bojiště naživu,
připraví ti tvoje žena koupel z tvé (vlastní) krve.
Ty jsi můj muž...

Vyhlášení lásky

Žena zavřela oči a zemřela.

V chladných hnízdech
ulehla navždy
její oči – jako pár zkažených vajec –
z kterých by žádná slunná slepice
nevyseděla
něžná teplá kuřátka
radosti.
Žena zavřela oči a zemřela.
Všechny čáry na jejích dlaních náhle zmizely –
někdy je smyl proud vody,
někdy vanutí jižního větru,
někdy lesy pohltit požár
a naposledy sněžilo –

a náhle smazalo všechny čáry na jejích dlaních.
Žena zavřela oči a zemřela.
Medvědi dechu zahynuli v zimním spánku a nemohli uniknout
z jeskyně jejího nosu –
poslední dech je mrtvý dech.
Žena zavřela oči a zemřela.
Tichý dům vypustil její duši jako obláček kouře,
a také oheň vyšlehl ven,
ano vyšlehl ven.
Muž přišel o chvíli později
(jak měl ve zvyku)
zahřál si ruce a uhasil oheň
přistavil židli k její posteli,
sehnul se nad mrtvou
a
řekl jí.
Řekl jí:
Sejmi ze mě tu lásku.

Mytologové

A já jsem zabila tohoto muže
Když
On sám zabil mě
Nemohla jsem vydržet být mrtvá
Tak jsem ho zabila sama
Z těch zaprášených očí
Jsem dychtila
Vylízat prach
A svůj jazyk jsem ohnula
Do tvaru šavle
A Bůh se stal člověkem
Když se ten člověk stal Bohem
Neodvážil se být dál člověkem
Tak se stal opět Bohem
Lidé na jedné straně řeky vysáli
slzy těch na druhé straně řeky
Ti na tamté straně řeky
pili krev těch na této straně řeky
A já jsem jedla jablko
Když
Mě samo jedlo
Zajatá v útrokách jablka
Jsem byla červem
Tvé ruce srostly
Jako větve na mém těle
Teď stojíš tady
A krouháš mi své ruce v třískách
Tvé víno zkyslo
Když
Se ocet stal vínem
Když se i voda
Proměnila ve víno
Zkysla
Na devítiměsíční břicho
Mi liješ
Horké kapky svíčky

Knot svíčky
Spaluje dítě
V mém břiše.
A já jsem topila vlnu
Když
Mě topila vlna
Zavřela jsem oči
A ty oči mi otevřely vhled do slepoty
Realita překáží snu a
Sen realitě
Tak jako sedmileté sucho
Sedmi letům hojné úrody
Začala jsem tě milovat
Když
Už jsme tě nemilovala
Ze zlata –měď,
Ze stříbra – železo,
Z železa – cín.
Ty – ještě živý
Se dostáváš k poslednímu řádku této básně
A pochopíš, že –
Ještě než jsi ty zabil mě
Já jsem zabila tebe...

Soused

Vlast je samožerná rostlina
a je tím dobře známá.
Věřím v sebeobhajobu,
jsem poslušná,
ale oni mají plno práce s přeměnou
tryskáče na křišťál
a takovým říkají:
nepřítel
nomád
a vetřelec.
Ale mé tělo
v plastové fólii
tam také
bylo vhozeno
můj sousede
sedí a vkládá jej na váhu bez rozmyslu
cenu má jako porce jídla
ani se nepodívá
jen ho rozděljuje
a ochutnává.
Ruce budou zvláště oblíbené
u těch, kdo rádi chroupají kuřecí
křidélka.
Ach ty ruce, které míchají s bylinami a kořením,
ach ty ruce, které pohladili a odtrhli,
a krájená jablka a zralé mandarinky,
ach pro ty ruce,
nějaká jednoduchá marináda
by byla vhodná,
nějaká, kterou obliboval Šáh a zvláště Abbás,
kterou můj soused dělává

a nakládá v ní maso.

A oči, ta největší delikatesa?

ty sám jíst nebude,

ty naservíruje delegátům z ciziny

a potom,

hodí zbytky kočkám.

A tady jsou má prsa, kterými jsem dala život svým dětem,

mé hladoučké břicho, které hladilo teplé kučeravé beránky,

má klíční kost z břidlice, je asi také chutná,

co víc, těžko říct, už je dávno po bolesti,

a hladový soused mě tak rozhodně párá,

skládá některé části dohromady,

naklepává, rozkrajuje,

hlavně aby se jeho zubům po mně nestýskalo.

Můj soused teď stírá mé zborcené rysy,

nemohu se schovat, odplížit, ani pevně držet.

Pojídá mě, hladí mě, posílá mě

do pekel svých útrob, ten muž, ten bližní kanibal,

můj soused.

Nečekám nikoho

čekám na nikoho

Jako pokrývka rozprostírám teplá víčka,

kůže neexistujících zvířat,

a položila jsem své ušní boltce

obezřetně na mlčení moře,

nečekám na nikoho.

Ani věci mi nepatří,

vidím jen ztrácející se obrysy,

nečekám na nikoho.

A opékám nicotné ryby v pánvi dřímoty

A v myšlenkách přežvčkám ty situace, jako gumu,

bojím se, abych nedopatřením

nepřežvýkala i svůj jazyk.

Oné noci, kdy jsem opřela žebřík o mou páteř

A vystoupala nahoru, abych dolů strhla

Měsíc,

jste znovu zkoušeli

koukat se mi pod šaty.

Já nečekám na nikoho.